

Prawo i proces karny skarbowy z testami online

Wydanie 2.

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Przedmowa

Cztery lata, jakie upłynęły od pierwszego wydania niniejszego podręcznika, to w świetle obecnych realiów okres sam w sobie uzasadniający potrzebę aktualizacji.

W czasie oddawania do druku pierwszego wydania poddawany był procedurze legislacyjnej obszerny projekt nowelizacji KKS z 21.12.2018 r. opracowany przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Obserwacja tempa i sposobu procedur legislacyjnych, determinacji rządzących we wprowadzaniu zmian w prawie oraz „arytmetyki” parlamentarnej skłoniła wówczas Wydawnictwo i autorów do założenia wysokiego prawdopodobieństwa, iż projekt ten wkrótce stanie się obowiązującym prawem i zasygnalizowania projektowanych zmian w podręczniku dla przejrzystości odrębną czcionką.

Zupełnie nieoczekiwanie nasze przewidywania nie spełniły się, gdyż wspomniany projekt nie został zrealizowany, wobec czego jego założenia sygnalizowane w pierwszym wydaniu podręcznika mają na chwilę obecną wartość tylko historyczną.

Poważnych zmian doczekał się za to Kodeks karny. Są one na tyle poważne, że niektórzy autorzy wyrażają pogląd (i chyba mają rację), że choć formalnie ustawodawca nie zdecydował się na uchylene Kodeksu karnego z 1997 r., to jednak jego nowelizacja zawarta w ustawie z 7.7.2022 r. (Dz.U. poz. 2600) wieńcząca cały szereg poprzednich zmian w istocie zamyka erę Kodeksu karnego z 1997 r. i otwiera etap nowego ustawodawstwa karnego, co dotyczy w szczególności filozofii karania.

Uwaga ta jest dla nas istotna, ponieważ KKS, choć dalece autonomiczny wobec KK, wykazuje jednak oczywiste powiązania z tym ostatnim nie tylko poprzez ograniczoną formalnie recepcję jego przepisów, lecz także poprzez dotychczasowe oparcie na tych samych wartościach, założeniach, standardach i konstrukcjach karnodogmatycznych. Dlatego uwarunkowane aksjologicznie zmiany KK mogą wpływać na kierunki wykładni odnośnych regulacji KKS.

Istotnym zmianom uległ również Kodeks postępowania karnego, którego przepisy stanowią rdzeń normatywny procesu karnego skarbowego. Najszerzej zakreślone zmiany w tej materii przyniosła nowelizacja z 19.7.2019 r. (Dz.U. poz. 1694), która w trakcie przygotowania pierwszego wydania była jeszcze w fazie projektu legislacyjnego. Dalsze zmiany, także w regulacji Kodeksu karnego skarbowego, zostały wprowadzone na fali tzw. ustawodawstwa covidowego. Nowelizacje te nie doprowadziły do oczekiwanych i powszechnie niemal postulowanych zmian w obszarze regulacji procesowej na gruncie Kodeksu karnego skarbowego. W efekcie, w dalszym ciągu nie brakuje na tym obszarze niespójności, rzeczywistych luk normatywnych, uregulowań zbędnych czy wreszcie niedostatecznie dostosowanych do specyfiki procesu karnego skarbowego. Wymagają one kompleksowej nowelizacji Kodeksu karnego skarbowego, która – oprócz usunięcia

wskazanych wadliwości i luk – byłaby podporządkowana z jednej strony wzmocnieniu gwarancji procesowych stron, zwłaszcza oskarżonego i podmiotu pociągniętego do odpowiedzialności posiłkowej, z drugiej strony prowadziłyby do rozszerzenia możliwości zakończenia procesu karnego skarbowego w ramach modelu konsensualnego, m.in. poprzez zniesienie ograniczenia w zakresie zastosowania dobrowolnego poddania się odpowiedzialności związanego z zagrożeniem przestępstwa skarbowego karą pozbawienia lub ograniczenia wolności (art. 17 § 2 pkt 1 KPK).

Trudno obecnie przewidzieć (zwłaszcza w roku, w którym mają odbyć się wybory parlamentarne), jakie będą dalsze losy KKS, a także KK czy KPK. Póki co KKS na przestrzeni ostatnich czterech lat doczekał się zmian „punktowych”, które wraz ze wspomnianymi zmianami KK i KPK oraz zmianami bazowych regulacji podatkowych, celnych, dewizowych i hazardowych zostaną uwzględnione w niniejszym, drugim wydaniu.

Problemem autorów jest nie tylko niestabilność prawa, ale także wyraźna tendencja ustawodawcy do coraz większej kazuistyki, zwiększania liczby i obszerności przepisów, z czym wiąże się coraz większa ich zawilgość i stopień skomplikowania. Towarzyszy temu coraz większy zakres obligatoryjności rozwiązań ustawowych, co zdaje się odzwierciedlać malejące zaufanie władzy ustawodawczej do władzy sądowniczej i chęć ograniczenia samodzielności decyzyjnej tej ostatniej.

Ustawodawca wydaje się ulegać złudzeniu, że im więcej będzie przepisów i im bardziej będą one drobiazgowy, tym mniej będzie tzw. luk w prawie, podczas gdy jest dokładnie odwrotnie.

Jednym z efektów tego zjawiska są coraz większe trudności w dydaktyce, problemy z ujęciem syntetycznym, systematyką, kategoryzacją, ukazaniem relacji między przepisami (np. kwestia: reguła–wyjątek) itp.

Ostatnią rzeczą, jakiej byśmy oczekiwali, jest to, aby nasz podręcznik zniechęcał odbiorców do studiowania prawa karnego skarbowego. Naszym zamiarem jest zatem dostarczenie studentom wiedzy akademickiej o prawie karnym skarbowym, jego funkcjach, zasadach, standardach poprawnej legislacji karnej, podstawowych konstrukcjach, „figurach” dogmatycznych, filozofii represji karnoskarbowej, potencjalnych kierunkach wykładni itp. Zakładamy, że student wyposażony przez nas w tę wiedzę (a przez szkoły niższego stopnia w umiejętność czytania) potrafi w przyszłości wśród powodzi dalszych „reform” prawa wyrobić sobie pogląd na temat tego „jak jest” oraz „jak być powinno” w świetle aktualnego stanu nauki prawa. Liczymy też, że dzięki temu nasz podręcznik może uniknąć zbyt szybkiej dezaktualizacji.

Odpowiedź na pytanie – czy i na ile nam się to udało, pozostawiamy oczywiście naszym czytelnikom, prosząc ich, jak zwykle o ewentualne uwagi.

Autorzy

[Przejdź do księgarni →](#)